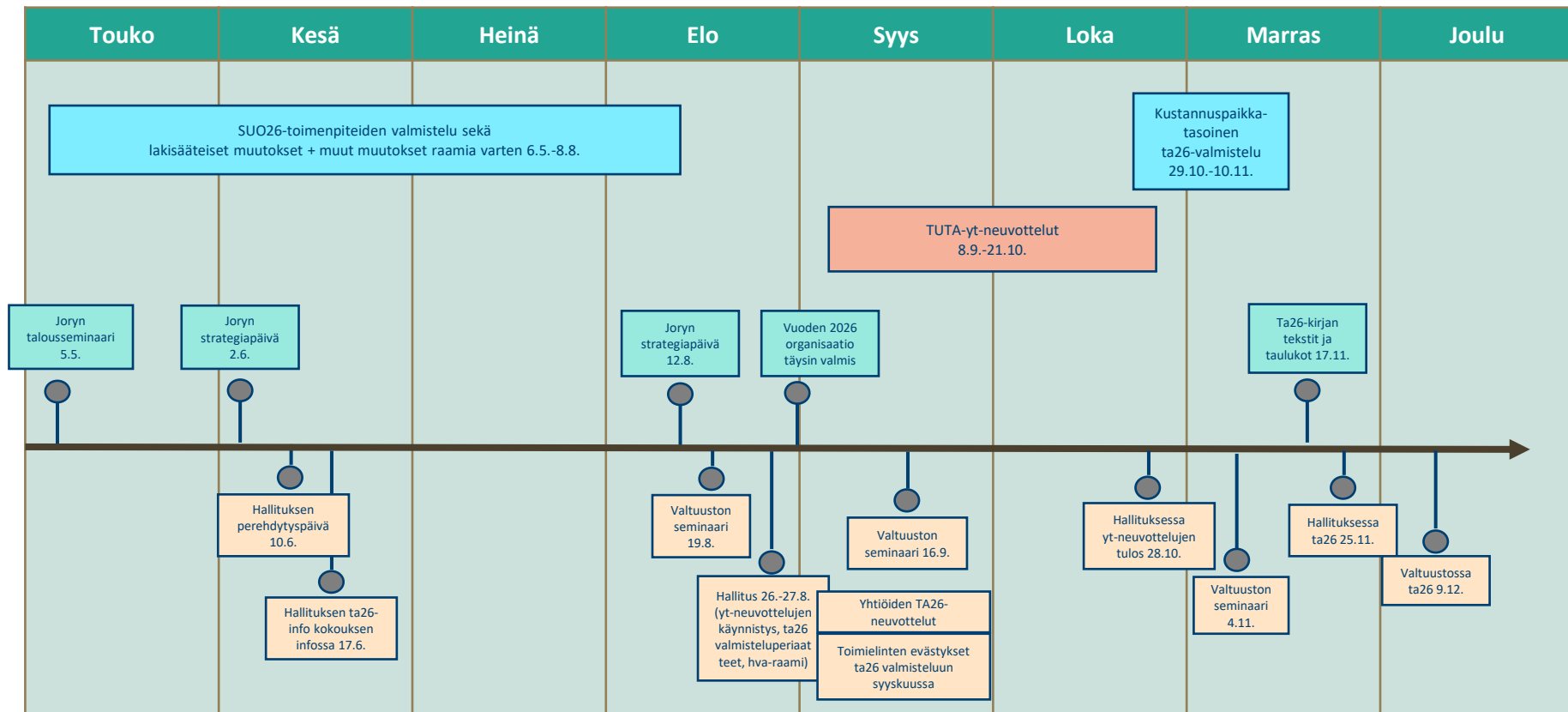


Talousarvion 2026 valmistelun tilannekatsaus

Vaikuttamistoimielimet 29.10.2026

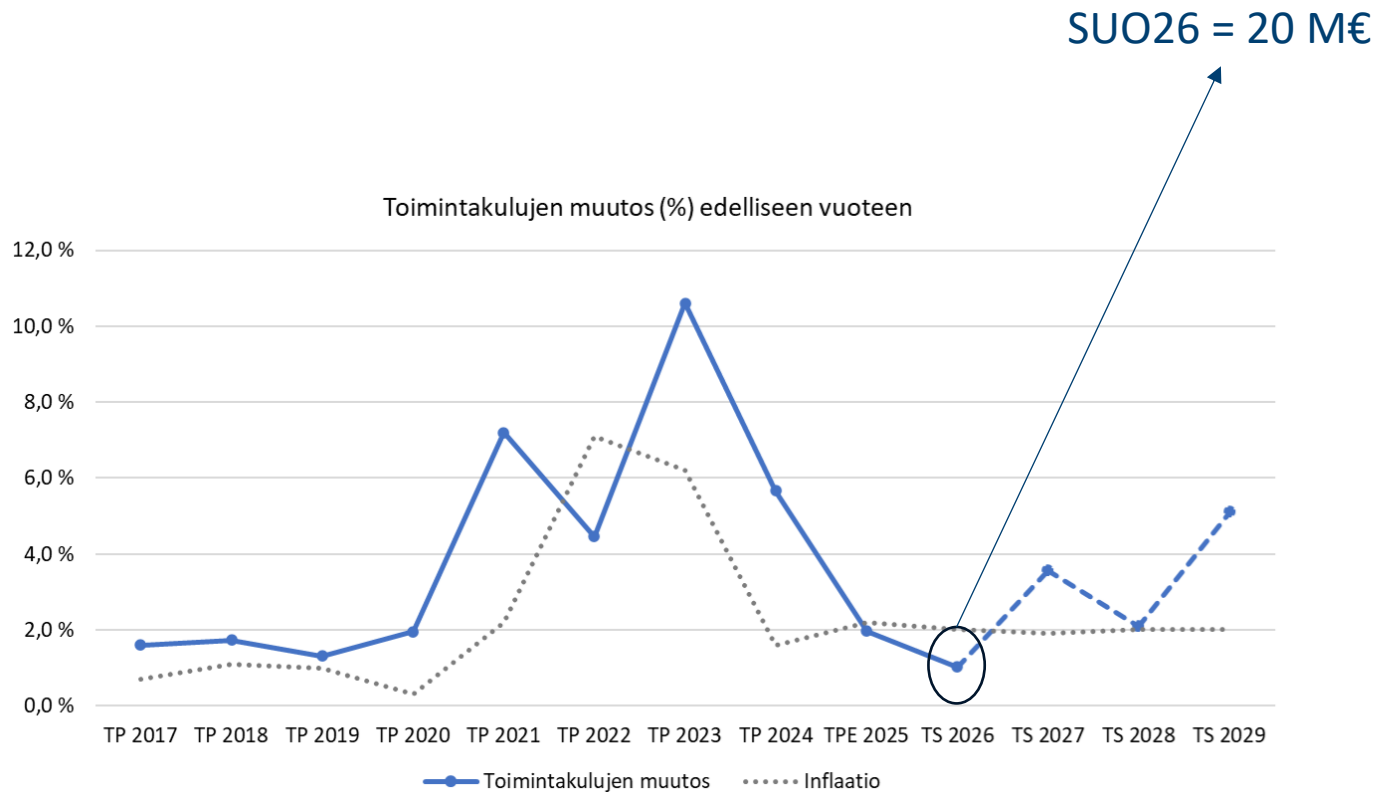
Kirsi Leivonen
hyvinvointialuejohtaja

TA26 valmistelu ja päätöksenteko

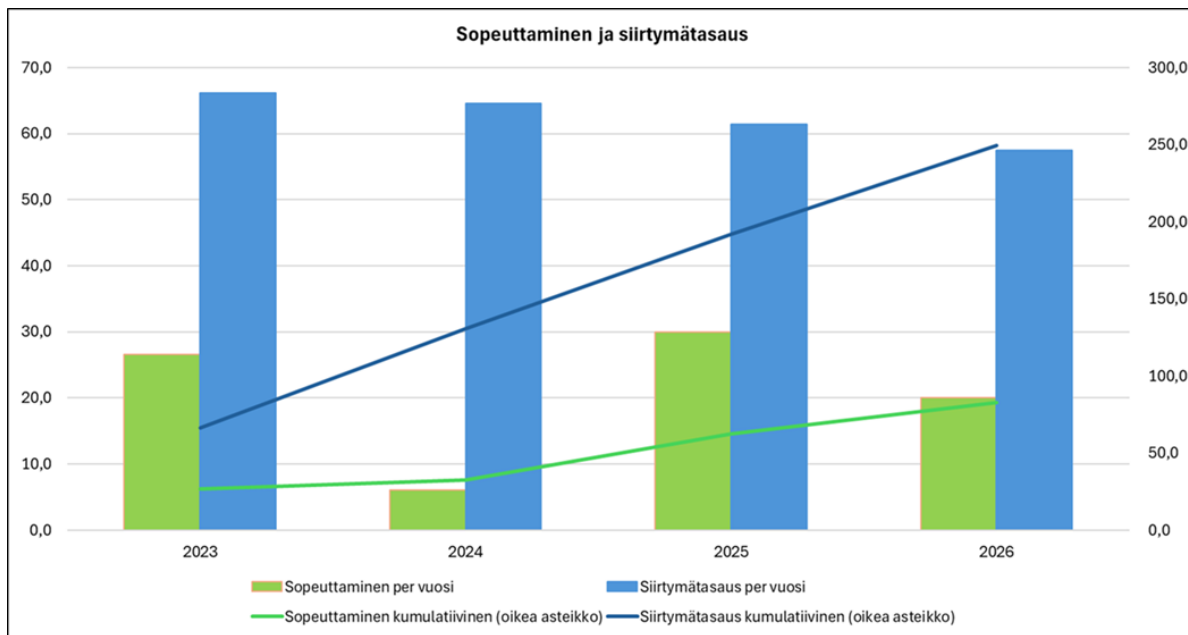


TA 2026 valmisteluperiaatteet

- Tuottavuusohjelmaa toteutetaan taloussuunnittelukauden ajan.
- Talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien oltava kokonaisuutena ylijäämäinen.
- Talouden oltava tasapainossa vuoden 2028 loppuun mennessä.
- Taloussuunnitelmavuodet valmistellaan valtionrahoituksen osalta VM:n painelaskelmien mukaisiksi.
- Vuoden 2026 talousarvio valmistellaan 17 M€ ylijäämäiseksi.
- Palvelutuotannon saattamiseksi lakisääteiselle tasolle tehdään vuosille 2026 ja 2027 ministeriöiden arvioiden mukaiset lisäpanostukset.
- Konserni/osakkuusyhtiöiden talousarviomuutoksien vaikutukset hyvinvointialueelle saavat olla enintään hyvinvointialueen ilman lisäpanostuksia olevien toimintakulujen kasvun suuruisia
 - Lisäksi toiminnan merkittävät muutokset on mahdollista huomioida talousarviovalmistelussa



Sopeuttaminen 2023-26



TAE26 + TS27-29

1 000 €	TP 2023	TP 2024	MTA 2025 (ovk2)	TPE 2025 (9+3)	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TP 2024	TPE 2025 (9+3)	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	125 210	127 626	140 037	136 014	136 126	139 530	143 018	146 593	1,9 %	6,6 %	0,1 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Toimintakulut SUO	-888 045	-938 388	-938 608	-953 266	-975 074 20 000	-1 005 509 20 000	-1 027 937 20 000	-1 079 375	5,7 %	1,6 %	2,3 %	3,1 %	2,2 %	5,0 %
Toimintakate	-762 835	-810 762	-798 571	-817 252	-838 948	-865 980	-884 919	-932 782						
Valtion rahoitus	756 110	779 982	837 533	837 451	878 700	915 114	943 408	971 711	3,2 %	7,4 %	4,9 %	4,1 %	3,1 %	3,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 928	1 263	-1 786	-1 377	-3 700	-5 500	-6 000	-6 500						
Vuosikate	-8 653	-29 517	37 176	18 822	36 052	43 634	52 489	32 429						
Poistot ja arvonalentumiset	-14 350	-16 709	-17 202	-18 421	-19 051	-21 554	-23 101	-25 048						
Tilikauden yli-/alijäämä	-22 668	-46 200	20 000	400	17 000	22 080	29 388	7 381						

Toiminta ja talous tasapainoon

- Huomio tuottavuuden parantamiseen ja toimintakulujen kasvun hallintaan!
 - Henkilöstömäärän kasvu taittunut
 - **Henkilöstölisäykset eivät** pääsääntöisesti **ole mahdollisia**
- Lisärahoitusneuvottelujen tulos selvillä **30.10.2025**
- Neuvottelujen myötä saatiin velvoittavia ehtoja ks. seuraava dia
 - Rahoituksen tasosta johtuvat palvelupuutteet korjattava viipymättä
 - Rakenteiden keventäminen, palveluintegraatio ja prosessien sujuvoittaminen välttämätöntä

Lisärahoitukselle asetetut ehdot



- Sosiaali- ja terveystoimen palvelut
 - Hyvinvointialueen on varmistettava, että alueen sosiaali- ja terveystoimen palvelut toteutuvat riittävällä tasolla kaikissa palvelukokonaisuuksissa, **erityisesti ikäihmisten asumispalvelujen, erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon sekä lastensuojelun sijaishuollon ja avohuollon tukipalvelujen sekä nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen** osalta esiintyvien lakisääteisen tason toteutumisen puutteita korjaten
 - Hyvinvointialueen on toteutettava välttämättömiä muutoksia sosiaali- ja terveystoimen palvelujen kokonaisuudessa, kuten **palvelurakenteen keventäminen ja palveluketjujen toimivuutta koskevat muutokset, palveluintegraation syventäminen** ja muutokset alueen **voimavarojen kohdentamisessa**.
- Pelastustoimi
 - Hyvinvointialueen on varmistettava, että alueen pelastustoimen palvelut toteutuvat riittävällä tasolla kaikissa palvelukokonaisuuksissa, erityisesti **onnettomuuksien ehkäisyn ja väestönsuojeluun varautumisen** osalta esiintyvien lakisääteisyyden toteutumisen puutteiden korjaamiseksi.
 - Hyvinvointialueen on toteutettava välttämättömät toimenpiteet **pelastustoiminnan toimintavalmiuden korjaamiseksi**.

Kohti kestäväää kehitystä

- Juustohöylämisestä toiminnan ja palvelujen uudistamiseen → edettävä rohkeammin ja ripeämmin
 - Ilman pysyvien säästöjen löytämistä, uhkana on 20 M€ YT:t joka vuosi
- APTJ-projekti on valtava ponnistus 2026-27 aikana koko henkilöstölle
 - Uusia kehittämishankkeita ei organisaatio pysty toteuttamaan, ainoastaan strategiset hankkeet, joista merkittävä osa on lakisääteisyteen panostamista
- Vaikuttamistoimielimet toimivat päätöksenteon tukena myös TA-valmistelussa
 - Mihin rajalliset voimavarat on ensisijaisesti kohdennettava ja mitä voidaan jättää vähemmälle?



Pohjois-Karjalan hyvinvointialue